Dosarul nr. 4r-408/25 (4-24034606-02-4r-30012025)

D E C I Z I E

19 noiembrie 2025 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Eugeniu Beșelea
judecători Olga Cojocaru și Vitalie Budeci

a judecat, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul avocatului Gujuman Fiodor și recursul avocatului Lozovscaia Tatiana, ambele în numele contravenientei Ciobanu Adela, declarate împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 4-783/2024 din 22 octombrie 2024, -

C O N S T A T Ă:

1. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 4-783/2024 din 22 octombrie 2024, Ciobanu Adela a fost sancționată în baza art. 313 din Codul contravențional cu amendă în mărime de 40 unități convenționale, echivalentul sumei de 2000 (două mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcția de manager, pe un termen de 6 (șase) luni.

2.În hotărârea sa, instanța de judecată a stabilit că, la 01.12.2023, în adresa directorului IMSP „AMT Botanica" a parvenit Demersul comun al vicedirectorului medical, Gavrilița Georgeta și al șefei Laboratorului clinic diagnostic din cadrul IMSP, Jurcă Tatiana, prin care au solicitat examinarea comisionară a trimiterilor pentru analize biochimice și imunologice, perfectate și trimise de către CMF-2 pentru efectuare din sursele CNAM în perioada lunilor august-noiembrie 2023, luînd în considerație că trimiterile nu sunt perfectate în conformitate cu cerințele aprobate, pacienții trimiși la investigație de către aceasta nu sunt domiciliați pe adresele indicate în actul de trimitere la investigație, precum și datele de identificare ale pacienților au fost introduse eronat (f.d.34).

În baza Raportului privind efectuarea anchetei de serviciu din 12.01.2024, a comisie de anchetă instituită prin Ordinul nr. 101 din 18.12.2023 (f.d.54-55) de efectuare a anchetei de serviciu în privința managerului CMF nr. 2 din cadrul IMSP „AMT Botanica", Ciobanu Adela, pe faptele menționate în care au fost indicate falsurile admise de către Adela Ciobanu, manager CMF nr. 2, în completarea, semnarea, eliberarea Formularelor nr. 202/e „Trimitere la examenul biochimic" și încălcarea disciplinei de muncă de către Adela Ciobanu, manager-șef al CMF nr. 2, prin acțiunile săvârșite cu intenție și vinovăție, și anume:

- semnarea nefondată de către Ciobanu Adela, manager-șef al subdiviziunii CMF nr.2 al IMSP „AMT Botanica”, fără a deține calitatea de medic de familie, a 62 de Formulare nr. 202/e „Trimitere la examenul biochimic”, în perioada august - noiembrie 2023, cheltuielile pentru examinare fiind suportate, fără temei legal, din sursele Fondului asigurărilor obligatorii de asistență medicală (FAOAM);

- consultarea medicală de către Ciobanu Adela, manager-șef al subdiviziunii CMF nr.2 al IMSP „AMT Botanica”, fără a deține calitatea de medic de familie, a pacienților și trimiterea acestora la diverse investigații din sursele CNAM, prin întocmirea, semnarea și eliberarea a 62 de Formulare nr.202/e „Trimitere la examenul biochimic ”, în perioada august - noiembrie 2023;

- neînregistrarea în SIA „AMP”, (accesul personalizat la modulul „consultul pacientului” din SIA „AMP” este oferit de către CNAM doar pentru medici, consultanți), a vizitelor pacienților ce figurează în 62 de Formulare nr. 202/e „Trimitere la examenul biochimic”, în perioada august - noiembrie 2023, întocmite/semnate și eliberate nefondat de către Adela Ciobanu, manager-șef a. subdiviziunii CMF nr.2, fără a deține calitatea de medic de familie, astfel pe persoanele menționate lipsind din rapoartele statistice privind vizitele efectuate îi cadrul IMSP „AMT Botanica ”;

- eliberarea a 12 Formulare nr. 202/e „Trimitere la examenul biochimic”, în perioada august - noiembrie 2023, de către Ciobanu Adela, manager-șef al subdiviziunii CMF nr. 2, fără a deține calitatea de medic de familie, către pacienții altor prestatori de servicii medicale primare, nearondați la IMSP „AMT Botanica ”;

- neverificarea statutului persoanelor asigurat/neasigurat la eliberarea Formularelor nr. 202/e „Trimitere la examenul biochimic”, în perioada august noiembrie 2023, semnate de către salariata Adela Ciobanu, manager-șef subdiviziunii CMF nr. 2, fără a deține calitatea de medic de familie;

- completarea defectuoasă a Formularelor nr. 202/e „Trimitere la examen biochimic”, în perioada august - noiembrie 2023, semnate de către salariata Adela Ciobanu, fără a deține calitatea de medic de familie, manifestate prin introducerea unii din pacienți a IDNP-ului care nu corespunde cu numele persoanei, introducerea adreselor false sau lipsa IDNP în formularele nr. 202/e.;

- trimiterea la o investigație imunologică și una hematologică, perfectate efectuate cu datele unei persoane, după recepționarea rezultatelor a fost modificată către salariata Adela Ciobanu, cu numele altei persoane;

Prin acțiunile menționate, Adela Ciobanu a dus la efectuarea cheltuielilor de către IMSP „AMT Botanica ” pentru examinările de laborator, în baza a 62 de Formulare nr. 202/e „Trimitere la examenul biochimic”, cauzand IMSP „AMT Botanica ” un prejudiciului material în valoare de 30 031 lei (f.d.35-36), iar prin

Ordinul directorului Marina Golovaci nr. 06 din 15.01.2024, salariatei Ciobanu Adela i s-a aplicat sancțiunea disciplinară - mustrare aspră(f.d.41-53).

Ulterior, la data de 17.01.2024 directorul AMT Botanica, Marina Golovaci a depus o sesizare către CNA, care a fost înregistrată la 06.02.2024 sub nr. 2030 în vederea respectării legislației în vigoare, în scopul verificării prezenței elementelor componentei de infracțiune sau contravenție în acțiunile angajatei IMSP AMT Botanica – Adela Ciobanu în privința căreia s-a constatat încălcarea disciplinei de muncă (f.d.28-33), pe acest fapt fiind pornită procedura contravențională în baza art.313 Cod contravențional, care a fost adus la cunoștință persoanei la data de 20.03.2024 (f.d.22-23).

3.Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs de către avocatul Gujuman Fiodor în numele contravenientei prin care se solicită admiterea recursului, casarea hotărârii și dispunerea încetării procesului contravențional din motiv că nu există faptul contravenției.

În motivarea recursului, avocatul în esență a invocat faptul că:

-nu au fost administrate probe ce confirmă învinuirea;

-martorii audiați au confirmat faptul, că adresarea pacienților la Ciobanu Adela a fost impusă de mai mulți factori: fie lipsa medicului de familie, fie că au avut nevoie de analize urgente, pentru a fi consultați de medicii specialiști, ori că medicul de familie la care erau înregistrați nu i-a putut primi, iar mijloace bănești pentru aceste serviciu sau alte valori pecuniare nu s-au transmis și nici nu s-au solicitat niciodată;

-o dată cu sancționarea disciplinară de către angajator, Ciobanu Adela nu poate fi sancționată dublu pentru aceeași faptă.

3.1. Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele contravenientei, prin care se solicită admiterea recursului și casarea hotărârii.

În motivarea recursului, avocatul în esență a invocat faptul că:

-nu au fost administrate probe ce confirmă învinuirea;

-Ciobanu Adela și apărarea nu a avut posibilitate să prezinte probe în susținerea poziției pe marginea acestui proces contravențional, deoarece pentru obținerea probelor este nevoie de timp, dar stabilirea ședințelor de judecată aproape în fiecare zi, a lipsit-o pe Ciobanu Adela și apărarea sa de acesta posibilitatea stabilită în codul de procedura penală și codul contravențional.

4. Conform art. 471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

4.1 La data de 02.09.2025, avocatul Gujuman Fiodor în numele contravenientei a depus cerere prin care solicită încetarea procesului

contravențional intentat în privința lui Ciobanu Adela pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

4.2 La data de 15.09.2025, avocatul Lozovscaia Tatiana prin cerere a solicitat examinarea recursului depus cu prezenta părților, în temeiul art. 447 Cod de procedură penală, fără a motiva această solicitare.

Cu referire la cererea avocatului Lozovscaia Tatiana, instanța de recurs menționează, că speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin. (1) din Codul contravențional, nici în cererea depusă, avocatul nu a indicat motivele necesității participării părților la examinarea cauzei, motiv pentru care instanța a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe. Careva referințe nu au fost depuse.

5.*Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursurile declarate urmează a fi admise, însă din alte motive, din următoarele considerente.*

Potrivit prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. a) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs admite recursul casând hotărârea atacată integral și dispune încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art. 441.*

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În speță, Colegiul penal reține că instanța de fond corect a constatat fapta imputată contravenientei, așa cum a fost descrisă aceasta în pct.1-2 din prezenta decizie. La cercetarea cazului de contravenție, instanța de fond corect a constatat că, a fost comisă contravenția și contravenienta este vinovată de comiterea ei.

Probe ce resping faptele stabilite de către agentul constatator instanței nu au fost prezentate. Instanța de recurs examinând circumstanțele descrise mai sus, a constatat că, acțiunile contravenientei corect au fost calificate potrivit art. 313 din Codul contravențional.

Totodată, Colegiul penal nu va reține criticile recurenților cu privire la reaprecierea probelor. În continuare, instanța de recurs reține următoarele. Contravenienta a fost sancționată în baza art. 313 din Codul contravențional, pentru săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Deoarece această normă este una de blanchetă, agentul constatator a făcut referire la încălcarea de către contravenienta Ciobanu Adela a pct. 7 alin. (1), pct. 11, pct. 41-42 a Normelor metodologice de aplicare a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobate prin Ordinului nr. 596/404A din 21.07.2016 (f.d.58 -75, vol.I).

Din analiza probatoriului se constată că, vinovăția lui Ciobanu Adela în fapta ei imputată se confirmă prin:

- sesizarea directorului IMSP „Asociația Medicală Teritorială Botanica" (în continuare *AMT Botanica),* Golovaci Marina, privind pretinsele acțiuni ilegale ale managerului-șef al Centrului Medicilor de Familie (în continuare *CMF)* nr. 2 din cadrul IMSP „AMT Botanica", Ciobanu Adela, constatate în cadrul anchetei de serviciu (f.d.28-33, vol.I);
- Demersul comun al vicedirectorului medical, Gavrilița Georgeta și al șefei Laboratorului clinic diagnostic din cadrul IMSP, Jurcă Tatiana, prin care au comunicat că în urma unor verificări a pacienților trimiși de către managerul CMF nr. 2, Ciobanu Adela, s-a stabilit că pacienții trimiși la investigație de către aceasta nu sunt domiciliați pe adresele indicate în actul de trimitere la investigație, precum și datele de identificare ale pacienților sînt introduse eronat, etc. (f.d.34, vol.I);
- Procesul-verbal de audiere din 20.03.2024, conform căruia Ciobanu Adela recunoaște săvârșirea acțiunilor în perioda august - noiembrie 2023, însă consideră că acestea au fost efectuate în interiorul cadrului legal și că a procedat corect (f.d.13-14, vol.I);
- Acordul de împăcare (tranzacție) din 09.02.2024, din care rezultă că salariata Ciobanu Adela recunoaște prejudiciul material cauzat angajatorului, IMSP AMT Botanica în mărime de 30310 lei, circumstanțele și mărimea acestuia fiind stabilite în rezultatele anchetei de serviciu, conținute în Raportul din 12.01.2024, întocmit de Comisia de anchetă asupra căruia nu are pretenții și pe care se obligă să-l restituie în 10 rate a cîte 3031 lei (f.d.15-17, vol.I).
- Ordinul nr. 155 din 19.11.2015 cu privire la atestare, din care se confirmă categoria superioară a medicului de familie - Ciobanu Adela, valabilitatea căruia este pînăla 19.11.2020 și Ordinul nr. 67 din 16.01.2024 cu privire la atestare, din care se confirmă categoria superioară de calificare a medicului specialist în management sanitar - Ciobanu Adela, valabilitatea căruia este pînăla 16.01.2029, acte care examinate în ansamblu confirmă lipsa calității de medic de familie al Adelei Ciobanu în perioada august-noiembrie 2023(f.d.19, vol.I);
- Contractul individual de muncă nr. 167/23 din 02.02.2023, din care rezultă că Ciobanu Adela a fost angajată în funcția de manager –șef subdiviziune, în cadrul IMSP AMT Botanica, pe o durată nedeterminată, iar conform fișei postului, avînd rolul să asigure activitățile ce țin de securitatea sănătății, prestarea serviciilor

medicale conform Programului Unic al AOAM și alte acte normative în vigoare(f.d.37-40, vol.I);

- Trimiteri la examenul biochimic, eliberate pentru 59 pacienți pentru efectuarea examenelor de laborator (f.d.105-169, vol.I);

Astfel, instanța remarcă, că în temeiul contractului individual de muncă nr. 167/23 din 02.02.2023, Ciobanu Adela nu mai avea atribuții de serviciu în calitate de medic de familie, fiind angajată în funcția de manager – șef subdiviziune în cadrul IMSP AMT Botanica.

Contrar pct. 7 alin. (1) al Normelor metodologice, prin eliberarea/prescrierea/semnarea/perfectarea formularelor către investigații de laborator, Adela Ciobanu și-a depășit drepturile și atribuțiile sale de serviciu acordate pentru funcția sa de manager – șef a instituției, iar argumentele sale, cît și apărării, precum că avea statut de medic de familie nu sînt fondate, or, Adela Ciobanu a deținut calitatea de medic de familie pînă la data de 19.11.2020, astfel că doar medicul de familie este în drept să prescrie Formularele nr. 202/e „Trimitere la examenul biochimic".

Contrar pct. 11 al Normelor metodologice, pacienții vizați nu se aflau pe listele medicilor de familie din cadrul IMSP Botanica și nu au achitat în casa instituției taxele respective pentru prestarea serviciilor. Adela Ciobanu, profitând de calitatea sa de manager, și având acces la Formularele nr. 202/e „Trimitere la examenul biochimic"', și-a depășit atribuțiile și a utilizat personal, sub falsa identitate de medic de familie și nu a înregistrat consultațiile medicale efectuate în privința a 62 pacienți, în documentația medicală primară (F-025/e fișa medicală a bolnavului de ambulator sau fișa electronică a pacientului din sistemul informațional SIA „AMP").

Contrar pct. 41 al Normelor metodologice, Adela Ciobanu în perioada de referință, nu avea calitatea de medic de familie pentru a prescrie Formularele nr. 202/e „Trimitere la examenul biochimic"', dar avea statut de salariat al IMSP „AMT Botanica", în baza Contractului individual de muncă nr. 167/23 din 02 februarie 2023, fiind angajată în calitate de manager-șef al CMF nr. 2 al IMSP „AMT Botanica", potrivit fișei de post, aceasta avînd ca atribuții și responsabilități: respectarea actele normative în domeniu și ordinele instituționale; mai mult ca atât, conform și coordonarea activității medicale..., conform actelor normative în vigoare ... (pct.1,2), precum și verificarea corectitudinea completării documentației medicale primare în aspect de netemeinicie în beneficierea de servicii medicale din sursele FAOAM (p.14) .

Instanța de recurs, acceptă concluzia instanței de fond că, managerul-șef al CMF nr. 2, Ciobanu Adela, fiind în calitate de persoană cu funcție de răspundere își dă seama că comite mai multe acțiuni, care în mod vădit depășesc atribuțiile sale de serviciu, urmare a acțiunilor sale, IMSP „AMT Botanica" i-a fost cauzat

FAOAM un prejudiciu material în valoare de 30 031 lei, sumă ce reprezintă costul serviciilor medicale de laborator, prestate dm contul FAOAM, contrar prevederilor actelor normative.

Totodată, instanța de fond corect a respins criticile recurenților expuse în ședința instanței de fond și reformulate ulterior în recurs precum că, atragerea la răspundere contravențională a salariatei Ciobanu Adela ar însemna dubla sancționare a persoanei, deoarece a fost sancționată disciplinar cu mustrare aspră, or, sancționarea disciplinară nu este una obligatorie, dar poartă un caracter discreționar al angajatorului, fiind aplicată în scop de prevenire și educație a salariatului, pentru determinarea salariatului să nu mai comită abateri la locul de muncă, însă prin răspunderea contravențională se sancționează acțiunile ilicite care au atentat la valorile ocrotite de lege, cu un grad de pericol social. Respectiv, atragerea la răspundere disciplinară a salariatei Ciobanu Adela nu exclude atragerea contravențională, dacă în acțiunile sale s-a constatat existența unei contravenții.

În continuare, Colegiul penal reține faptul că contravenția pentru care a fost sancționată Ciobanu Adela a fost comisă în perioada lunilor august-noiembrie 2023, ultima acțiune ilicită fiind comisă în luna noiembrie 2023.

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) și (2) Cod contravențional, (1) Caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei. (2) Legea contravenţională care înăspreşte sancţiunea sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvîrşirea unei contravenţii nu are efect retroactiv.

Astfel, speței îi sunt aplicabile prevederile legale de la data comiterii faptei, deoarece prevederile legii noi sunt mai aspre. (alte reguli de aplicare a instituției prescripției de tragere la răspundere contravențională)

În temeiul prevederilor art. 30 Cod contravențional (în vigoare la 09.07.2022) (1) **Prescripţia înlătură răspunderea contravenţională**. (2) **Termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an**. (3) Termenul special de prescripţie pentru contravenţiile prevăzute la art.74 alin.(4) şi (10), art.78[1], art.155[1], art.177 alin.(3) şi (4) lit.c), d), g) şi art.179 este de 18 luni. (4) Termenul de prescripţie a răspunderii contravenţionale se reduce la jumătate pentru persoanele care la data săvîrşirii contravenţiei erau minore. (5) **Termenul de prescripţie curge de la data săvîrşirii contravenţiei şi pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii cu privire la cauza contravenţională.** (6) În cazul săvîrşirii unei noi contravenţii de către aceeaşi persoană, termenul de prescripţie se calculează pentru fiecare contravenţie separat. (7) Curgerea termenului de prescripţie se suspendă dacă persoana care a săvîrşit contravenţia se sustrage de la procesul contravenţional. În acest caz, curgerea termenului de prescripţie se reia de la data reţinerii persoanei sau autodenunţării. (8) În cazul prevăzut la alin.(6),

persoana nu poate fi trasă la răspundere contravenţională dacă de la data săvîrşirii contravenţiei a trecut un an şi în această perioadă nu a fost săvîrşită o nouă contravenţie. (9) În cazul contravenţiei continue şi al contravenţiei prelungite, termenul de prescripţie curge de la data săvîrşirii ultimei acţiuni sau a inacţiunii. (10) Termenul de prescripţie a punerii în executare a sancţiunii contravenţionale este de un an, calculat din data la care decizia sau hotărîrea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă. (11) Se consideră că nu a fost supus răspunderii contravenţionale contravenientul: a) a cărui răspundere contravenţională a fost înlăturată; b) care a executat integral sancţiunea; c) în a cărui privinţă procesul contravenţional a încetat.

În atare circumstanțe, rezultă că termenul de prescripție pentru fapta contravențională săvârșită de contravenientă continuă să curgă și în prezent. Având în vedere acest fapt precum și cel că de la data comiterii ultimei fapte contravenționale (luna noiembrie 2023) până la data adoptării prezentei decizii (19.11.2025) au expirat mai mult de un an de zile, rezultă că procesul contravențional în privința lui Ciobanu Adela urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, în temeiul prevederilor art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional.

Subsecvent, și în cererea din 02.09.2025, depusă de către avocatul Gujuman Fiodor în numele contravenientei, se solicită încetarea procesului contravențional intentat în privința lui Ciobanu Adela pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că în procesul dat există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, temei de recurs care este prevăzut de art. 466 lit. h) Cod contravențional.

Astfel, recursurile declarate urmează a fi admise, însă din alte motive, cu casarea integrală a hotărârii atacate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care procesul contravențional în privința lui Ciobanu Adela, recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional, urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

6. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct. 2) lit. a), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E:

Se admite, din alte motive, recursul avocatului Gujuman Fiodor și recursul avocatului Lozovscaia Tatiana, ambele în numele contravenientei Ciobanu Adela, se casează total hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 4-783/2024 din 22 octombrie 2024, se rejudecă cauză și se pronunță o nouă hotărâre, prin care procesul contravențional în privința lui Ciobanu Adela, recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional, urmează a fi

încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Eugeniu Bețelea

judecători Olga Cojocaru

Vitalie Budeci